

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
17/6	Bodø ungdomsråd	31.03.2017
17/19	Komite for plan, næring og miljø	05.04.2017
17/56	Bystyret	11.05.2017

Kommunedelplan for Skjerstadjorden - varsel om oppstart av planarbeid og høring og offentlig ettersyn av planprogram

Bystyrets behandling i møte den 11.05.2017:

Votering

Enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Oppstart av interkommunalt plansamarbeid for kommunedelplan for Skjerstadjorden.
2. Utlegging av forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn.

Vedtaket gjøres i henhold til plan og bygningsloven §§ 11-12, 11- 13 og i h.t. kap. 9 i samme lov.

Komite for plan, næring og miljøes behandling i møte den 05.04.2017:

Votering

Enstemmig vedtatt

Komiteens innstilling

1. Oppstart av interkommunalt plansamarbeid for kommunedelplan for Skjerstadjorden.
2. Utlegging av forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn.

Vedtaket gjøres i henhold til plan og bygningsloven §§ 11-12, 11- 13 og i h.t. kap. 9 i samme lov.

Rådmannens forslag til innstilling

Bodø Bystyre vedtar følgende:

1. Oppstart av interkommunalt plansamarbeid for kommunedelplan for Skjerstadjorden.
2. Utlegging av forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn.

Vedtaket gjøres i henhold til plan og bygningsloven §§ 11-12, 11- 13 og i h.t. kap. 9 i samme lov.

Sammendrag

En kommunedelplan har formelt samme innhold, behandlingsform og rettsvirkning som kommuneplanens arealdel. Med bakgrunn i at denne saken berører sjøområder i tre ulike kommuner vil planprosessen bli behandlet som et interkommunalt plansamarbeid, men selve planforslaget vil være en kommunedelplan, jfr. plan- og bygningsloven §§ 9-1 og 11-1 tredje ledd.

Som ledd i planoppstart skal kommunen utarbeide et forslag til planprogram. Planprogrammet skal først behandles av komite for plan- næring og miljø før saken sendes videre til Bystyret som skal fatte vedtak om oppstart og offentlig ettersyn og høring av forslag til planprogram. De samarbeidende kommunene vil ha samme planprosess som Bodø kommune.

Planprogrammet angir rammer og premisser for det videre planarbeidet. Planprogrammet skal legges ut til offentlig ettersyn i 6 uker før det fastsettes av Bystyret.

Saksopplysninger

Skjerstadjorden utgjør et felles fjordområde beliggende i de samarbeidende kommunene, og det er derfor behov for en samordnet/kommuneovergripende planlegging. Det er også ønskelig å utarbeide en felles plan da et tiltak i en kommune kan få konsekvenser for nabokommunene.

Det overordnede målet for planleggingen er å fremme en langsiktig bærekraftig bruk og forvaltning av Skjerstadjorden, der interessene knyttet til havbruk, fiskeri, skipsfart, turisme, friluftsliv og naturmangfold blir ivaretatt.

Alle de involverte kommunene har i sine planstrategier vedtatt å sette i verk et felles planarbeid for Skjerstadjorden, jfr. plan- og bygningsloven §10-1. Det felles planforslaget skal utarbeides som en kommunedelplan og planarbeidet omfatter sjøarealene med øyer i Skjerstadjorden, øst for planavgrensning for kommunedelplan for Saltstraumen.

Bakgrunn

Komite for plan, næring og miljø fattet i møte den 03.03.2015 følgende vedtak:

1. *Gildeskål Forskningsstasjon AS sin søknad om etablering av oppdrettsanlegg ved Mjønes krever en avveining mellom belastning på miljøet og næringsutvikling. Etablering av oppdrettsanlegg ved Mjønes er konfliktfylt i forhold til andre næringer/brukere. Det er derfor ønskelig å ha en restriktiv holdning til oppdrett i dette området.*
2. *Bodø kommune anbefaler på denne bakgrunn at det ikke etableres ny virksomhet i Mjønes området før det startes nytt felles planarbeid for sjøarealene i Skjerstadjorden som skal avklare forholdet mellom de enkelte interessene i fjorden.*

Følgende ble også enstemmig vedtatt som oversendelse til administrasjonen:

PNM-komiteén ber om at det fremmes egen sak fra byplan som vurderer innføring av bygge- og deleforbud i Skjerstadjorden.

På denne bakgrunnen ble det i brev datert 15.04. 2015 varslet om at Bodø Kommune, med hjemmel i plan- og bygningsloven § 13-1, første ledd, vurderer å fatte vedtak om midlertidig forbud mot tiltak. Begrunnelsen for et midlertidig forbud mot tiltak var at kommunene Saltdal, Bodø og Fauske vurderer å etablere en felles planlegging av fjordsystemet. I den forbindelse ble det avholdt møte mellom de tre kommune hvor det ble foreslått et samarbeid med sikte på en felles planprosess hvor hvert kommunestyre treffer endelig planvedtak for sitt område. I møtet ble det enighet om å foreslå å ta planarbeidet inn i ny planstrategi for hver enkelt kommune.

Komite for plan, næring og miljø vedtok den 02.06.15 / sak 15/33 midlertidig forbud mot tiltak i Skjerstadjorden. Området som blir omfattet av forbudet omfatter sjøarealene øst for grensen til kommunedelplan for Saltstraumen og fram til kommunegrensen mot Fauske og Saltdal kommuner, inklusiv Misvær fjorden.

Bodø kommune vedtok den 27.10.2016 kommunal planstrategi. I planstrategien ble det vedtatt følgene om sjøområdene: *I gjeldende kommuneplan er det avsatt mange områder som flerbruksområder der havbruk er en del av formålene. Kommuneplanen bør bli tydeligere ved at det gjennomføres en konfliktavklaring av områdene og vurdering av egnethet for områder til havbruk. Det skal utarbeides en egen delplan for Skjerstadjorden i samarbeid med Fauske og Saltdal kommuner. I planarbeidet skal en se på kartlegging av funksjonell strandsone og byggegrense mot sjø, dersom det er nok ressurser i planarbeidet.*

Med bakgrunn i tidligere vedtak, samt vedtak av kommunal planstrategi, har administrasjonen i de tre samarbeidende kommunene startet opp arbeidet med å utarbeide kommunedelplan for Skjerstadjorden. Første del av planprosessen er å melde oppstart av planarbeidet, samt å sende utkast til planprogram på offentlig ettersyn og høring.

Om planprogrammet

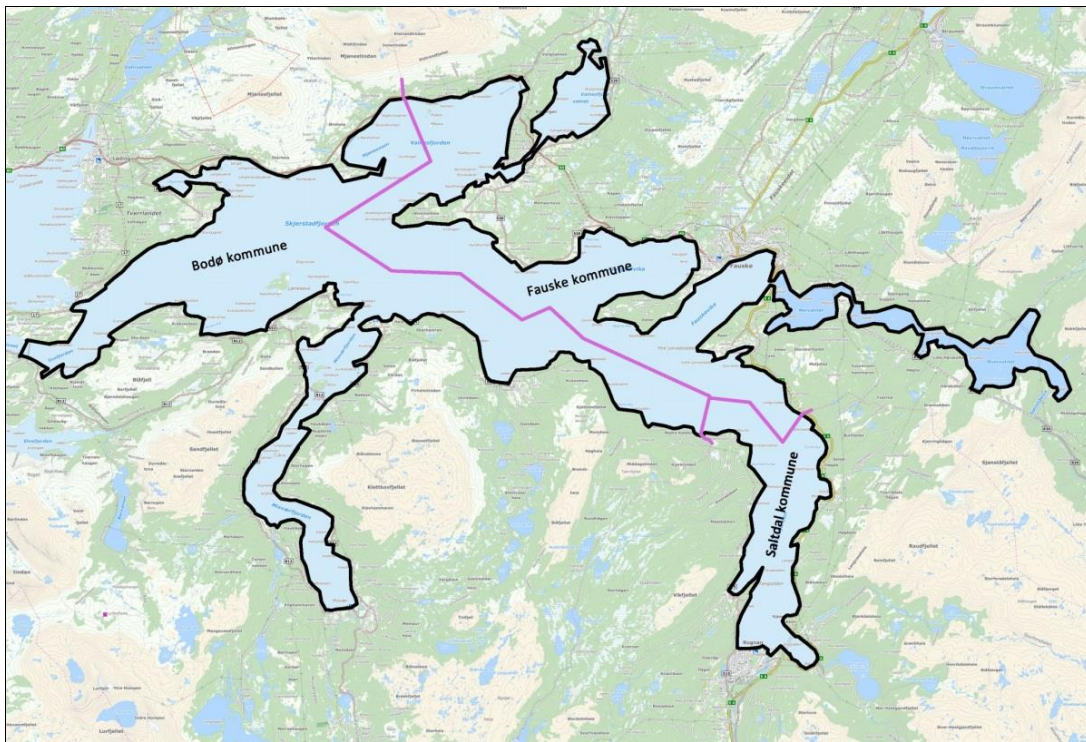
Planprogrammet avklarer rammer og premisser for planarbeidet. Vedlagt planprogram beskriver forslag til prosess med strategi for informasjon og medvirkning, antatte problemstillinger som vil bli belyst og utredninger som anses nødvendige for å gi et godt beslutningsgrunnlag.

Kommunedelplanen utarbeides med hjemmel i plan- og bygningslovens § 11- 5 og forskrift om konsekvensutredninger (KU) av 26. juni 2009 der det angis at områder for utbyggingsformål skal utredes.

Forslag til planprogram skal sendes på høring til berørte myndigheter og interesseorganisasjoner. Høringsperioden skal være minst 6 uker. Bystyret fastsetter planprogrammet etter høringen.

Planavgrensning

Arealet som inngår i Bodø kommunes del av planområdet utgjør ca. 115 km². Planen avgrenses i vest mot kommunedelplan for Saltstraumen og følger kystkonturen til Skjerstadjorden. Indre fjordsystemer i Misvær, Fauske tas med herunder Øvervatnet, Nervatnet og Valnesfjordvatnet. Øyer i fjorden tas også med i planen.

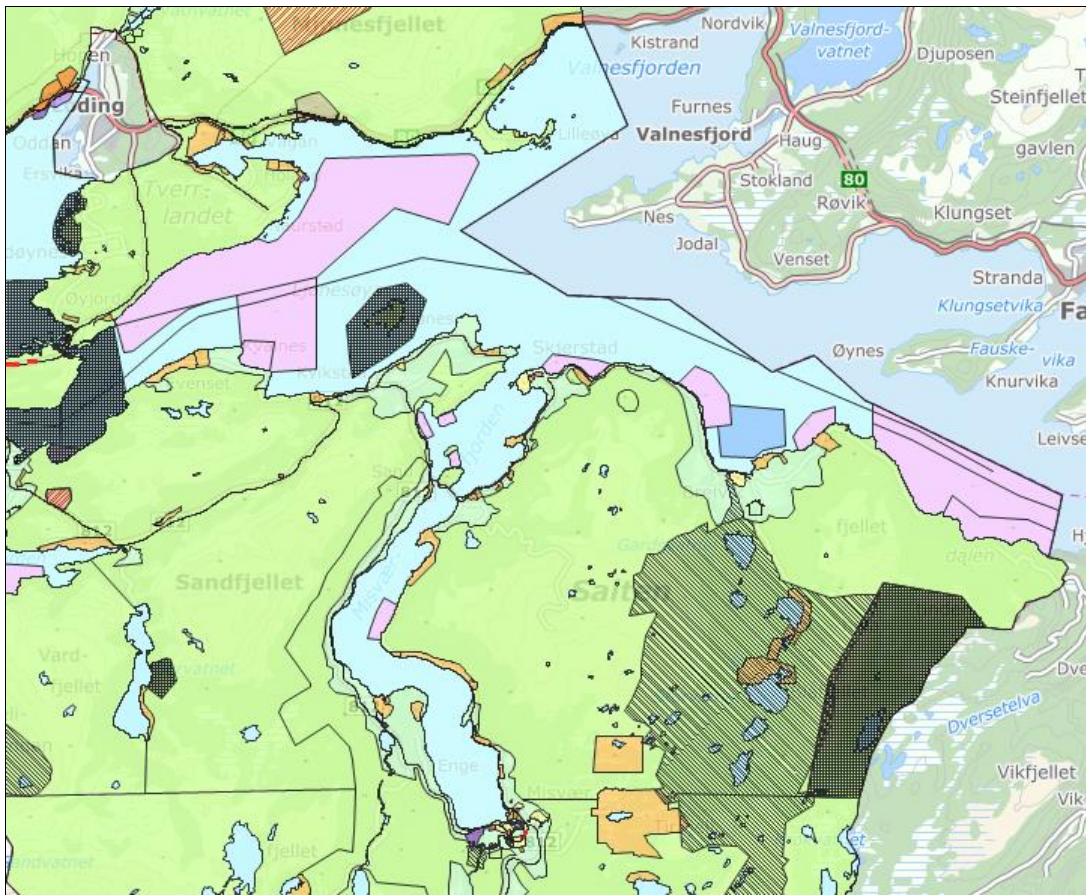

Kartillustrasjonen viser planavgrensningen.

Planstatus

Kommuneplanens arealdel; Arealbruken vist i kommuneplanens arealdel er i all hovedsak en videreføring av kommuneplanens arealdel fra 2009. I gjeldende kommuneplan er fjordsystemet avsatt med følgende arealformål:

- Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner.
- Akvakultur Nåværende.
- Ankringsområde (Akvakultur A- 25).
- Farled.
- Båndlegging etter lov om naturvern.

Utsnittet viser arealstatus i kommuneplanens arealdel.

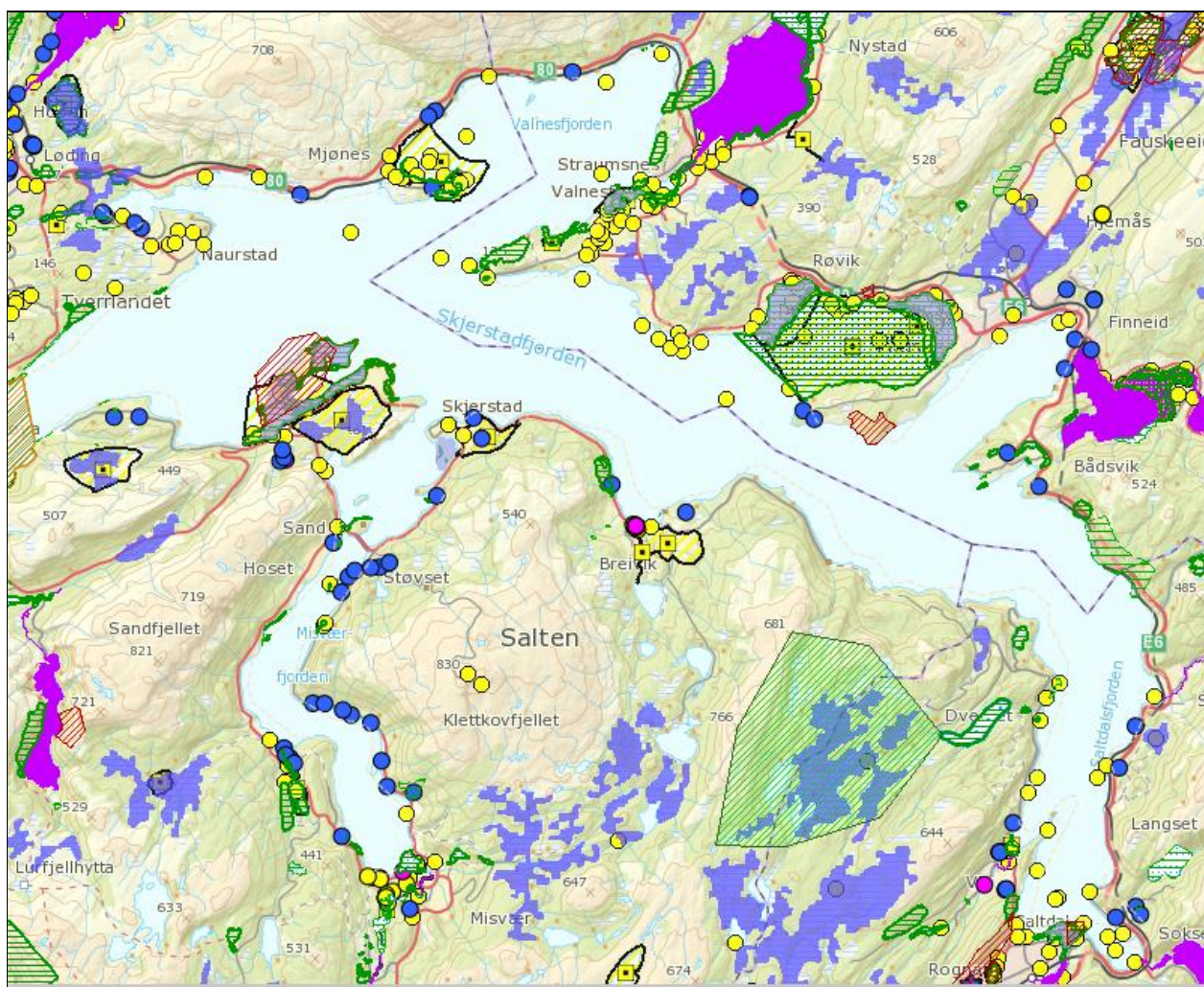
Natur, miljø og samfunn

Fjordsystemet: Skjerstadvikfjorden er et stort fjordsystem som dekker et areal på totalt 260 km². Fjordsystemet består av en hovedarm og sidefjordene Valnesfjorden, Klungsetvika, Fauskevika, Saltdalsfjorden og Misvær fjorden. Hovedarmen har en langsgående dypvannsrenne som er omlag 500 meter dyp. Skjerstadvikfjorden er forbundet til vannmassene utenfor via Saltstraumen, verdens sterkeste tidevannsstrøm, og den nærliggende Godøystraumen. Terskelen i utløpet gjennom Saltstraumen er ikke mer enn 26 meter dyp. Dette smale og grunne utløpet, kombinert med de store vannmassene i fjorden, gjør Skjerstadvikfjorden til en ekstrem terskelfjord. Ferskvannstilførselsen til fjordsystemet kommer fra flere vassdrag, deriblant Valnesfjordvatnet, Sulitjelmavassdraget og Saltdalselva.

Naturregistreringer: En gjennomgang av Naturdatabasen; www.miljostatus.no viser at det er registrert betydelige naturressurser i/ved Skjerstadvikfjorden. I fjordsystemet finnes bl.a. store fiskeressurser av torsk, hyse sei, sild og kveite, samt anadrome fiskeslag som laks, sjøørett og sjørøye. Videre er det registrert flere viktige hekkelokaliteter og oppvekstområder for truede/sårbare arter av sjøfugl (Ljønøya og Mjønes). Flere lokaliteter med ålegrassamfunn, brakkvannsdelta (Misvær), bløtbunnsområder, sandstrener, strandenger, samt vassdrag med vandrende laksefisk.

For å bedre datagrunnlaget som skal ligge til grunn for dette planarbeidet har de samarbeidende kommunene besluttet å sette i verk et prosjekt med sikte på å kartlegge sjørøretens arealbruk, bestandsstatus og populasjonsgenetikk i Skjerstadvikfjorden. Prosjektet er et samarbeid mellom forskningsmiljøet (NTNU Vitenskapsmuseet) og kommunene Saltdal, Bodø og Fauske. Bidragsyttere er blant annet Salten Aqua, Fylkesmannen i Nordland, Miljødirektoratet, NINA (Norsk institutt for naturforskning), NTNU (Norges teknisknaturvitenskaplige universitet), UIN (Universitetet i Nordland) og lokale elveeierlag.

Prosjektet vil bidra til økt kompetanse og danne grunnlag for at kommunene kan forvalte felles ressurser i tråd med prinsippet om bærekraftig utvikling.

Kartutsnittet viser et utvalg av naturregistreringer i Skjerstadvfjorden, Kilde: Miljøstatus. no.

Samfunn: En rekke tettsteder er lokalisert ved fjorden, deriblant Misvær, Skjerstad, Saltstraumen, Valnesfjord, Fauske og Rognan, og langs fjorden er det stor jordbruksaktivitet. Videre er det lokalisert flere områder for fritidsbebyggelse og småbåthavner/småbåtanlegg ved fjorden.

Mange av vassdragene som har sitt utløp i fjorden regulert til vannkraft og det er i dag tre kraftverk i Sulitjelmavassdraget og ett ved Oldereid.

Det pågår en betydelig akvakulturvirksomhet i Skjerstadvfjorden, med totalt 6 lokaliteter for akvakultur, samt tradisjonelt fiskeri etter villfisk (sild, sei, torsk og hyse). Ut over akvakultur og fiskeri foregår det fritids- og turistfiske i fjorden.

Vurderinger

Tema og problemstillinger i ny plan:

Det foreslås følgende målsettinger for planarbeidet:

Formålet med planarbeidet

Hensikten med planarbeidet er å etablere en felles planlegging av fjordsystemet mellom nabokommunene og en felles forvaltning av fjorden.

En felles planprosess vil medføre en helhetlig planlegging av fjorden og vil gi et godt grunnlag for en felles forvaltningen av arealene. Et viktig mål for planleggingen er å fremme en langsiktig og bærekraftig bruk og forvaltning av Skjerstadvjorden, der interessene knyttet til havbruk, fiskeri, akvakultur, skipsfart, turisme, friluftsliv og naturmangfold blir ivaretatt.

Planen skal gi grunnlag for god, langsiktig og bærekraftig forvaltning av ressursene, stimulere til samarbeid og verdiskapning, samt utvikle en mer ensartet forvaltningspraksis i planområdet.

Konsekvensutredning

Plan- og bygningsloven setter krav til konsekvensutredning av områder som setter rammer for utbygging (§ 4-2). Akvakulturområder faller innenfor konsekvensutredningskravet knyttet til kommuneplanen. Andre typer arealbruk i sjø som skal konsekvensutredes i kommuneplanen vil være småbåthavner, utfyllinger og deponiområder samt eventuelle andre utbyggingsformål.

Med utgangspunkt i en beskrivelse av viktige miljø- og samfunnsforhold vil det i konsekvensutredningen gis en beskrivelse og vurdering av virkningene som planen kan få for miljø og samfunn.

Organisering, medvirkning og framdrift.

Plansamarbeidet hjemles i plan- og bygningslovens § 9-1 om interkommunalt samarbeid. Planen vil bli en sammenstilling av flere formelt selvstendige kommunaledelplaner fra de forskjellige kommunene. Felles plan for Skjerstadvjorden vil altså være kommunedelplaner for sjøområdene i medvirkende kommuner, utarbeidet i en felles planleggingsprosess.

Hvert kommunestyre vedtar sin arealplan innenfor sine respektive kommunegrenser jfr. PBL § 3-3. Det interkommunale samarbeidet i henhold til plan- og bygningsloven kapittel 9 omfatter ikke selve planvedtakene, men er begrenset til «planprosessen».

Arbeidet ledes av et styre bestående av administrasjonen i de tre kommunene Bodø, Fauske og Saltdal.

Styringsgruppa består av 3 personer fra administrasjonen i de tre kommunene:

- byplansjef i Bodø kommune.
- virksomhetsleder (plan og utvikling, Saltdal kommune).
- leder planavdeling i Fauske kommune.

Styringsgruppa har ansvar for økonomi og fremdrift i prosjektet.

Arbeidsgruppen består av to saksbehandlere i Bodø kommune, en fra Fauske kommune og en fra Saltdal kommune. Arbeidsgruppa har ansvar for fremdrift, saksbehandling og innsamling av data.

Øverste myndighet for plansamarbeidet er de tre kommunestyrene. Alle vedtak i prosessen er fattes av de enkelte kommuner for sin del av planen.

Medvirkning: Det vil i denne planprosessen bli lagt godt til rette for medvirkning, både gjennom møter med overordnede myndigheter, interesseorganisasjoner, næringsaktører og innbyggere.

Det vil i forbindelse med oppstart av planarbeidet og ved offentlig ettersyn av planforslaget bli lagt til rette for informasjonsmøter i alle de berørte kommunene. Videre vil en gjennomføre arbeidsmøter med næringsaktørene, interesseorganisasjoner og sektormyndigheter.

Framdriftsplan:

- Vedtak om oppstart av planarbeid og høring av forslag til planprogram vil annonseres felles i etterkant av møtene i Bodø Bystyre den 11.05.17, Kommunestyret i Fauske den 11.05.17 og Kommunestyret i Saltdal den 04.05.17.
- Høring forslag til planprogram: mai/juni 2017
- Oppsummering og justering: juni – august 2017
- Vedtak av planprogram: oktober 2017
- Utarbeiding av planforslag: august – desember 2017
- Høring planforslag: mars – mai 2018
- Oppsummering og prioritering: mai – juni 2018
- Vedtak av plan: juni 2018

Konklusjon og anbefaling

Forslag til planprogrammet gir en god oversikt over aktuelle tema som må belyses for å få gjennomført en god planprosess. Vedlagt forslag til planprogram for kommunedelplan for Skjerstadvjorden anbefales sendt på høring. Høringen skal være reell og det inviteres til innspill fra allmennheten, næringslivet, interesseorganisasjoner og offentlige høringsinstanser.

Rolf Kåre Jensen
Rådmann

Knut A. Hernes
Kommunaldirektør

Annelise Bolland
Byplansjef

Saksbehandler: Kjetil Christensen og David Losvik

Trykte vedlegg:

Vedlegg

1 Planprogram